

Асоциация на българските археолози

Отчетен доклад на УС на АБА за дейността през периода XI. 2008 – XII. 2009 г.

Уважаеми колеги,

Измина година и половина от учредяването на Асоциацията на българските археолози (АБА) на заключителното заседание на XLVII Национална археологическа конференция в Шумен (27.05.2008 г.).

Това, което ни обедини беше желанието представителите на цялата гилдия да имаме организация, както други професионални общности, която да защитава както професионалните ни интереси, независимо от институциите, в които работим, така и да изразява и отстоява общото ни становище по наболелите проблеми на опазването на богатото археологическото наследство на България, да подпомага институциите работещи за тази кауза. Това беше изразено ясно от представителите на гилдията от цялата страна на конференцията проведена в двореца Балчик през април 2008 г. Една от приоритетните задачи в това отношение бе гилдията да има възможност пряко да участва в подготовката на законопроекта за нов „Закон за културното наследство“.

Какво успя и не успя да свърши УС на асоциацията?

Поради учредяването в навечерието на лятото, някои от административните процедури се проточиха и все пак през есента (ноември) на 2008 г. АБА изпълни всички законови изисквания - регистриране на сдружението в Софийски градски съд (вписване в регистъра 16.09.2008), в регистъра „БУЛСТАТ“ на агенцията по вписванията (25.09.2008), и в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност в Министерството на правосъдието (19.11.2008 г./ № 20081119001). От законова гледна точка АБА осъществява своята дейност от този момент.

В качеството си на законна неправителствена организация с нестопанска цел сдружение за обществена полза, АБА бе поканена да участва със свои представители в работната група за подобряване текста на Проектозакона между първо и второ четене в Народното събрание.

Още в процеса на регистрационните процедури Управителният съвет започна да провежда работни заседания с цел определяне на предстоящите задачи и действия.

Като основни приоритети бяха приети:

1. Активно участие в работата по Проектозакона и утвърждаването на АБА като реален субект в общественото пространство;
2. Прием на нови членове съгласно изискванията на устава;
3. Разработване и приемане след широко обсъждане на *Професионален и етичен кодекс на членовете АБА*;
4. Установяване на контакти със сродни организации и институции;
5. Проучване на възможностите за спонсориране на АБА с цел подпомагане на дейността ѝ;
6. Набелязване на конкретни инициативи в областта на професионалната дейност на българските археолози.

По т. 1.

Пряката дейност на асоциацията по основните ѝ задачи – „да подпомага опазването, изучаването и популяризирането на българското археологическо наследство като част от световното културно наследство”(чл. 2 (2) от Правилника на АБА), всъщност започна още през септември 2008 г. В контекста на обществения дебат за Проект за Закона за културното наследство АБА участва в предизвикания от противниците на Закона (лобито на колекционерите представлявано от т. нар. „Кръг Будител”) диспут в зала № 1 в Ректората на СУ „Св. Кл. Охридски” (9.09.2008 г.). Беше представена категоричната позиция за нуждата от нов закон, който да отговори на актуалните проблеми в опазването на КН и връщаното му в патримониума на държавата.

С удовлетворение можем да заявим, че АБА има своя принос чрез своите представители в работната група по Проектозакон и медийна активност за успешното противопоставяне срещу активната съпротива на противниците на новия Закон за културното наследство. Голяма част от заседанията на УС през есенно-зимните месеци беше посветена на обсъждането на отделни части на Законопроекта, с цел изработването на адекватна принципна позиция на асоциацията, особено по болезнените за гилдията казуси, които всъщност бяха и най-оспорваните от противниците на ЗКН. Нашите позиции и поведение бяха в постоянен много добър синхрон с тези на ръководството на НАИМ-БАН и отстоявани последователно.

Твърдата, принципна позиция на археологическата гилдия отстоявана в работната група, пред медиите и в акциите на „опозицията”, изиграха своята роля в битката за новия закон. Без да се ласкаем, би могло да се каже, че до голяма степен приемането на ЗКН с основните му идеи по отношение на опазването на археологическото наследство на България се дължи на последователната и аргументирана позиция на ръководството на НАИМ и АБА, твърдо защитени и пред президента преди да подпише обнародването на ЗКН (11.03.2009).

За съжаление, още през август ЗКН беше атакуван от лобито на колекционерите (и иманярите) чрез омбудсмана и депутати от ГЕРБ.

Реакцията на АБА в синхрон с ръководството на НАИМ бе категорична. На предизвиканата от двете институции пресконференция в БТА на 3.09.2009 г. бе изразено категоричното становище, че поправката с отпадането на „официален документ” ... ще отвори пътя за връщане (и законово) към безконтролно действие на цялата структура от иманярите до колекционерите. Активността на АБА в целия период от работата и дискусиите по окончателния вариант на ЗКН и дебатите около атаката срещу философията му през есента доведе до утвърждаване пред медиите и на АБА като представител на археологическата гилдия.

По т. 2

В периода на регистрация и до края на 2008 г. бяха осъществени и други необходими за функционирането на сдружението дейности – изработване и регистриране на печат на асоциацията, откриване на банкова сметка, регистриране самостоятелен пощенски адрес: *София, 1000, п. к. 1341*, създаване на сайт на АБА – FUBULAR.ORG. На него са качени уставът, линк за регистрацията в Централния регистър на Министерството на правосъдието, формуляр с условията за кандидатстване и прием, форум и др.

УС провежда заседанията си в НАИМ и СУ. От официалното си съществуване през периода от ноември 2008 до края на 2009 г. УС е провел 9 заседания. УС представи междинна информация за развитието ни пред XLVIII Национална

Археологическа конференция в Кюстендил. УС отчита като слабост, че на сайта на сдружението не бяха качвани извлечения от обсъжданията и решенията на засадаанията на му. Това ще бъде направено и изпълнявано занапред. Чрез електронния сайт и по време на годишните отчети през II. 2009 г. продължи набирането на нови членове на АБА. В дух на самокритика може да се отбележи, че кампанията протече вяло и има още много какво да се желае в тази посока.

Към момента АБА има 116 члена. УС обсъди на свои заседания списък на колеги, които да бъдат утвърдени от Общото събрание като почетни членове. Има постъпили заявления за още нови членове, които Общото събрание трябва да разгледа.

Финансовото състояние на АБА е представено в отчета пред Контролния съвет. Постъпленията в бюджета на асоциацията са 1750 лв, разходите 1123.75 лв и балансът възлиза на 626.25 лв. (данни към ноември 2009)
Трябва да посочи, че към настоящия момент 47 членове не са внесли нищо.

По т. 3

Подготовката на проект за текста на **Професионален и етичен кодекс на членовете АБА** започна през пролетта на 2009 г., но по обективни и субективни причини УС (ангажименти на членовете на УС с рано започналите спасителни разкопки по инфраструктурни проекти, командировки по други проекти, здравословни проблеми и пр.) не успя да предложи на колегията проекта преди конференцията в Кюстендил. Това бе осъществено през октомври/ноември – проектът бе предоставен на колегията за обсъждане, предложения за корекции и допълнения от членовете на асоциацията на сайта на АБА. Общото събрание има възможността да приеме този важен документ.

По т. 4

Първа стъпка по посока на контакти със сродни организации бе писмото до ЕАА депозирано на годишната среща в Малта от наш представител. Следващата стъпка, приемането на АБА като колективен член, е препятствана от невъзможността в момента АБА да внесе необходимата вноска. Предприети са стъпки за контакти със сродни национални организации на други европейски страни.

По т. 5

Проучване на възможностите за спонсориране на АБА с цел подпомагане на дейността ѝ

По тази точка бяха направени начални опити за контакти с фондации, които да предоставят помощ, но няма конкретен резултат.

По т. 6

УС планира на свое заседание инициатива за лобиране пред МС и МРРБ за промяна на условията и начина на участие на археолозите в проекти за МРРБ в проектите от рода на „трансгранично сътрудничество” и пр
УС предприе конкретни стъпки в изпълнение на дейността си и като застъпник на интересите на членове на колегията. На две заседания беше обсъдена информация по конкурса за директор на Археологически музей-Септември. Беше изготвено становище за нелегитимността на резултатите от конкурса, заради допуснатите сериозни процедурни нарушения, което бе депозирано в МК.

Какво предстои? :

Общото събрание има възможността да обсъди и приеме **Професионален и етичен кодекс на членовете АБА** и **Основни насоки за развитие на сдружението** и **Програма за осъществяване им в дейността на АБА** му през следващата година. Това ще даде възможност на организацията се развие и осъществи още по-пълно основните си цели залегнали в Устава.

Т. Стоянов

(Председател на УС на АБА)

16.05.2010 г. София